

Indregning af forøgede omkostninger i indtægtsrammerne

Dato: 29.03.2004 • Journalnr.: 3/1320-0200-0047

Resume **Energitilsynet har truffet afgørelse om, at lægge et for den ansøgende virksomhed "normalt" regnskabsårs omkostninger til grund ved forhøjelser af indtægtsrammerne. Sekretariatet bemyndiges til i visse nærmere beskrevne situationer, at træffe afgørelser vedrørende forhøjelse af indtægtsrammer.**

INDLEDNING

1. En række af de større net- og transmissionsvirksomheder har i slutningen af 2003 og primo 2004 rettet henvendelse til Energitilsynet med henblik på at få forhøjet indtægtsrammerne som følge af ændringer af størrelsen af de omkostninger, der er lagt til grund ved fastsættelsen af indtægtsrammerne.

2. Indtægtsrammebekendtgørelsen for såvel netvirksomhederne som indtægtsrammebekendtgørelsen for transmissionsvirksomhederne indeholder bestemmelser, hvorefter Energitilsynet kan beslutte af forhøje indtægtsrammen, hvis væsentlige ændringer i de omkostninger, der indgår i omkostningsrammen tilsiger dette.

3. Indtægtsrammerne består af tre elementer:

En omkostningsramme, som fastsættes med henblik på driftsomkostninger, bortset fra finansielle udgifter, og med henblik på at dækning af afskrivninger ved de bevillingspligtige aktiviteter. Disse effektivitetsreguleres.

- Et beløb til dækning af de faktiske omkostninger ved visse aktiviteter, bl.a. PSO og PSO-lignende omkostninger. Disse effektivitetsreguleres ikke.
- Et beløb til forrentning.

4. De fysiske og økonomiske forhold for net- og transmissionsvirksomhederne ændres løbende. Dette medfører, at virksomhedernes omkostninger kan forøges, uden at dette kan lægges virksomhederne til last. Samtidig kan de virksomheder, der er påført disse væsentligt forøgede omkostninger, imidlertid tilsvarende have opnået lavere omkostninger på andre områder.

5. Udgangspunktet, for en bedømmelse af om der er tale om en væsentlig ændring, findes derfor at skulle være de tilsvarende omkostninger i et "normalt" driftsår.

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

6. Bedømmelsen af væsentlighed skal, som det fremgår af bestemmelserne i de to indtægtsrammebekendtgørelser, finde sted ved en sammenligning af omkostningerne i den enkelte virksomhed. En ændring, der er ubetydelig i en større virksomhed, vil således kunne medføre forhøjelser af indtægtsrammen i en mindre virksomhed.

7. Hvad angår, hvad der er væsentlige ændringer mv., findes dette at kunne være 3% af virksomhedens driftsomkostninger, bortset fra finansielle udgifter (omkostningsrammen ekskl. afskrivninger) i et "normalt" regnskabsår. Dette krav er samme størrelse som netvirksomhedernes generelle effektivitetskrav - 3% - hvilket krav lovgivningsmæssigt er vurderet som en rimelig grænse.

8. Konkrete enkeltsager, der er baggrund for notatet, vil blive forelagt på et af de førstkommende møder.

AFGØRELSE

Ved forhøjelser af indtægtsrammerne efter §§ 35-38 i bek. 944 af 29. oktober 2001 om indtægtsrammer og åbningsbalancer for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet på 150 kV og derunder og forhøjelser efter § 7 og § 8 i bek. 1182 af 15. december 2000 om indtægtsrammer og åbningsbalancer for transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet over 150 kV lægges et for den ansøgende virksomhed "normalt" regnskabsårs omkostninger til grund.

I det tilfælde ændringen/meromkostningen for det konkrete år, for hvilket forhøjelsen af indtægtsrammen ansøges forøget, er mindre end 3,0 % af omkostningsrammens driftsposter (omkostningsrammen ekskl. afskrivninger) i et "normalt" år, vil ansøgningen som udgangspunkt blive afslået. Energitilsynets sekretariat vil have bemyndigelse til at give afslag i disse tilfælde.

I det omfang virksomheden ikke har udnyttet indtægtsrammen, og ansøgningsbeløbet samtidig kan rummes inden for virksomhedens gældende omkostningsramme, vil ansøgningen ikke umiddelbart blive imødekommet. Energitilsynets sekretariat vil have bemyndigelse til at give afslag i disse tilfælde.

Anmodning om indregning af ændringer/meromkostninger fra net- og transmissionsvirksomheder, der har udnyttet indtægtsrammen, og hvor ændringen/meromkostningen samtidig er større end 3% af omkostningsrammens driftsposter (omkostningsrammen ekskl. afskrivninger) i et "normalt" år, forelægges sagen for Energitilsynet, idet indstillingen i disse tilfælde vil basere sig på, at virksomheden selv må bære de første 3% omkostningsforøgelse uden, at indtægtsrammen af den grund øges.

SAGSFREMSTILLING

9. Indtægtsrammebekendtgørelsen for netvirksomhederne - *netbekendtgørelsen* - (bek. 944 af 29. oktober 2001 om indtægtsrammer og åbningsbalancer for netvirksomheder og transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet på 150 kV og derunder) indeholder i kapitel 7, §§ 35-38 en række bestemmelser, hvorefter Energitilsynet kan beslutte, at virksomhedernes omkostningsrammer skal forhøjes eller reduceres.

10. Forhøjelserne efter indtægtsrammebekendtgørelserne vedrører dermed ikke dispensation efter § 70, stk. 3, der omhandler forsyningssikkerhedsmæssige hensyn. I lovbestemmelsens bemærkninger nævnes udtrykkeligt, at hensynet til forsyningssikkerhed skal veje tungere end hensynet til effektivitet.

11. Indtægtsrammebekendtgørelsen for transmissionsvirksomhederne - *transmissionsbekendtgørelsen* - (bek. 1182 af 15. december 2000 om indtægtsrammer og åbningsbalancer for transmissionsvirksomheder med elforsyningsnet over 150 kV) inderholder i § 7 og § 8 bestemmelser, hvorefter Energitilsynet kan beslutte, at disse virksomheders omkostningsrammer skal forhøjes.

12. *Netbekendtgørelsens* § 35 omhandler forhøjelse/reduktion som følge af udvidelse, formindelse eller ændring af elforsyningsnet, der bevirker væsentlige ændringer i størrelsen af de driftsomkostninger, der er lagt til grund ved fastsættelsen af indtægtsrammen.

13. *Netbekendtgørelsens* § 36 omhandler forhøjelse som følge af ny lovgivning, hvorved netvirksomheden pålægges væsentligt forøgede driftsomkostninger i forhold til de driftsomkostninger, der er lagt til grund ved fastsættelsen af indtægtsrammen.

14. *Netbekendtgørelsens* § 37 omhandler kabelfejl og pålagte kabelomlægninger på net med et spændingsniveau over 20 kV, der påfører virksomheden væsentlige driftsomkostninger, som ligger ud over basisomkostningerne.

15. *Netbekendtgørelsens* § 38 omhandler, at virksomheden stilles væsentligt ringere end andre virksomheder, og dette skyldes forhold, der ikke kan lægges virksomheden til last.

16. *Transmissionsbekendtgørelsens* § 7 omhandler (tilsvarende netbekendtgørelsens § 35) forhøjelse af omkostningsrammen som følge af idriftsættelse af et nyt anlæg, der ikke erstatter et hidtidigt anlæg.

17. *Transmissionsbekendtgørelsens* § 8 omhandler (tilsvarende netbekendtgørelsens § 36) forhøjelse som følge af ny lovgivning, hvorved netvirksomheden pålægges væsentligt forøgede omkostninger i forhold til de omkostninger, der er lagt til grund ved beregning af indtægtsrammen.

18. Energitilsynet har taget stilling til forhøjelser efter transmissionsbekendtgørelsens § 7 og netbekendtgørelsens § 35 på mødet den 23. september 2003 i sagen om havvindmøller - indregning af drifts- og vedligeholdelsesomkostninger i indtægtsrammerne.

19. Energitilsynet besluttede (indstillingen blev fulgt), at Eltras omkostningsramme kunne hæves med 3,5 mio. kr. årligt med virkning fra 2003 og SEAS Transmissions indtægtsramme med de gennemsnitlige budgetterede omkostninger fra det første hele kalenderår efter anlæggets idriftsættelse.

20. Efterfølgende har Eltra og SEAS rettet henvendelse til Energitilsynet med henblik på, at der indregnes de forventede gennemsnitlige årlige omkostninger over en 20 års periode. På grund af usikkerhed omkring de faktiske omkostninger på disse anlæg, der er de første, der er etableret, foreslår selskaberne selv, at der efter 5 år foretages en revurdering.

21. De gennemsnitlige meromkostninger ved driften af havvindmøllernes tilslutningsanlæg forventes i SEAS at udgøre 3,7 mio. kr. svarende til 5,0 % af SEAS's omkostningsramme (driftsomkostninger plus afskrivninger) for 2002 og 9,6% af driftsomkostningerne i 2002.

22. I ELTRA forventes de gennemsnitlige omkostninger at udgøre 4,8 mio. kr. svarende til 3,1 % af Eltras omkostningsramme (driftsomkostninger plus afskrivninger) og 6,4% af driftsomkostningerne alene.

23. På mødet den 15. december 2003 blev Energitilsynet forelagt sagen om indregning efter netbekendtgørelsens § 38 af NESANETs tab på debitorer på 17,2 mio. kr. i forbindelse med Det Danske Stålvalseværks konkurs svarende til 2 % af indtægtsrammen for 2002 på 880 mio. kr. I forhold til omkostningsrammen for 2002 svarer tabet til 3,2% af denne. Tabet udgør 4,2 % af 2002 driftsomkostningerne.

24. Indstillingen i NESANET-sagen blev ikke fulgt. Sagen blev udsat med henblik på at udarbejde generelle retningslinier for indregning af ekstraordinære omkostninger i indtægtsrammerne.

25. Netvirksomhedernes samlede tab på debitorer udgjorde i 2000 24 mio. kr. og 27 mio. kr. i 2001 (jf. Dansk Elforsynings Statistik 2001 og 2002). Af indsendte reguleringsregnskaber for netvirksomhederne for 2000 fremgår, at de faktiske omkostninger (omkostningsrammens poster) for virksomhederne i alt udgør 3,2 mia. kr., hvoraf driftsomkostningerne udgør 2,1 mia. kr. Tab på debitorer udgør således i gennemsnit ca. 1 % af driftsomkostningerne i netvirksomhederne.

26. Ved brev af 20. november 2003 har Elkraft Transmission efter transmissionsbekendtgørelsens § 7 søgt om forhøjelse af indtægtsrammen.

27. Anmodningen vedrører idriftsættelse af en transformerstation, der medfører øgede omkostninger på 1 mio. kr. og nettilslutning af Avedøreværket, der medfører øgede driftsomkostninger på 767 mio. kr.

28. I alt udgør de øgede driftsomkostninger 1,767 mio. kr. og svarer til 1,5% af omkostningsrammen for 2002 og 4,3 % af 2002 omkostningsrammens driftsomkostninger.

29. Der har ikke være indgivet anmodninger om forhøjelse efter netbekendtgørelsens §§ 36 og 37 og transmissionsbekendtgørelsens § 8.

BEGRUNDELSE

30. Indtægtsrammebekendtgørelserne indeholder en række bestemmelser, hvorefter netvirksomhederne kan søge Energitilsynet om forhøjelse af omkostningsrammen.
31. Bekendtgørelserne indeholder ikke, når bortses fra netbekendtgørelsens § 35, tilsvarende bestemmelser om nedsættelse af omkostningsrammerne, når ændringer medfører bortfald af omkostninger.
32. Ved bedømmelse af, hvorvidt der skal ske en forhøjelse som følge af væsentlige ændringer i størrelsen af omkostninger, synes udgangspunktet således at skulle være et forventet "normalt" driftsår ved indtræden af de ekstraordinære omkostninger. Herved vil blive modregnet for ekstraordinære bortfald af omkostninger.
33. Udgangspunktet for vurdering af, hvorvidt der er tale om væsentligt forøgede omkostninger, er den effektivitetsregulerede omkostningsrammes driftsposter (omkostningsrammen ekskl. afskrivninger).
34. Sammenligningsgrundlaget er hermed den enkelte virksomheds omkostninger og det er dermed meromkostningernes procentuelle andel, der skal vurderes.
35. Udgangspunktet for at Energitilsynet kan beslutte forhøjelse de anførte dispensationsbestemmelser er, at der er tale om *væsentlige meromkostninger* principielt forårsaget af forhold som selskabet ikke selv har indflydelse på.
36. Et element i indtægtsrammebekendtgørelserne er at virksomhederne udsættes for såvel et generelt som et individuelt effektivitetskrav. Det generelle effektiviseringskrav er på 3%. Hertil kommer individuelle krav på op til 9,5% i 2002.
37. Det er sekretariatets vurdering, at udgangspunktet for bedømmelsen af "væsentlige meromkostninger" bør ligge på niveau med det generelle effektiviseringskrav, idet dette bæres af alle net- og transmissionsvirksomheder. Kravet anses ikke for en væsentlig byrde for virksomheden, men er lovgivningsmæssigt vurderet som er rimeligt krav. Ansøgninger under denne "bagatelgrænse" bør kunne afslås af Tilsynets sekretariat.
38. Bagatelgrænsen skal ses som en administrativ lettelse for at undgå forelæggelse af mange småsager for tilsynet.
39. For øjeblikket udnyttes indtægtsrammerne alene hos et fåtal virksomheder, og der må forudses få dispensationsansøgninger.
40. Det vil ved behandlingen af dispensationsansøgninger indgå i vurderingen, om virksomhederne udnytter indtægtsrammerne. I de tilfælde, hvor sekretariatet vurderer, at ansøgningsbeløbet kan rummes inden for virksomhedens gældende indtægtsramme, vil ansøgningen ikke blive imødekommet.
41. På lang sigt må det forventes, at selskaberne vil skulle opkræve indtægtsrammerne, idet dette vil være nødvendigt for at opnå omkostningsdækning. Dispensationsbestemmelser vil således på længere sigt blive mere aktuelle.

42. Med hensyn til tab på debitorer, er disse en del af omkostningsrammen. I det omfang tabene ikke medfører overskridelse af indtægtsrammen, er indtægtsrammebekendtgørelsens bestemmelser opfyldt. Det vil således kun være i tilfælde, hvor en virksomhed må konstatere ekstraordinære store tab, der kan være tale om en forhøjelse af omkostningsrammen.